

Foto: UN Photo/Victoria Hazou

Barn på flykt

FN-rollspel för högstadiet och gymnasiet

FN-förbundet
UNA SWEDEN

INNEHÅLL

Del 1 - Material för arrangörer	3
Förkortningar och ordförklaringar	4
Källor och länktips vid fördjupning	5
Metod - FN-rollspelet Barn på flykt	7
- FN-rollspelets tre huvudfrågor	7
- FN-rollspelets aktörer	8
Rollspelet steg för steg – första varianten	9
Rollspelet steg för steg – andra varianten	10
Resolutioner	13
Sakfrågor - Situationen för barn på flykt	15
- Miljoners barn tvingas fly	15
- Skydd i internationell lag	15
Vem gör vad för människor på flykt?	17
Sakfråga 1- Familjeåterförening	19
Sakfråga 2 - Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter	20
Sakfråga 3 - Rätten att klaga till FN	21
Del 2 - Material för delegater	22
Resolutionsutkast – mall	24
Landkort: Australien	26
Landkort: Colombia	28
Landkort: Etiopien	30
Landkort: EU	32
Landkort: Kina	34
Landkort: Libanon	36
Landkort: Ryssland	38
Landkort: Tanzania	40
Landkort: Thailand	42
Landkort: USA	44
Landkort: Venezuela	46

För innehållet ansvarar Plan International och Svenska FN-förbundet.

DEL 1
MATERIAL FÖR ARRANGÖRER

FÖRKORTNINGAR

- ASRHR** Adolescent Sexual and Reproductive Health and Rights (sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter för tonåringar).
- SRHR** Sexual and Reproductive Health and Rights (sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter).
- UNFPA** United Nations Population Fund (FN:s befolkningsfond).
- UNHCR** United Nations High Commissioner for Refugees (FN:s flyktingorgan).
- UNICEF** United Nations Children's Fund (FN:s barnfond).
- UNDP** United Nations Development Programme (FN:s utvecklingsprogram).
- UNOCHA** United Nations Office for the Coordination Affairs (FN:s kontor för samordning av humanitär hjälp).
- WFP** World Food Programme (FN:s livsmedelsprogram).

ORDFÖRKLARINGAR

- Delegat** Som delegat i ett FN-rollspel kommer du gå in i rollen som diplomat och företräda ett land på ett FN-möte. Delegates uppgift är att förhandla å sitt lands vägnar och komma överens med delegater som representerar andra länder för att en resolution med mycket av ens lands åsikter till slut röstas igenom.
- Utskott** Det finns flera utskott och kommittéer som bereder ärenden innan de tas upp för beslut i FN:s generalförsamling. Det är i utskotten som de flesta förhandlingar sker, så när det väl är dags att rösta har de flesta meningsskiljaktigheterna redan retts ut och resolutioner ändrats genom tillägg och strykningar. Därför kan beslut oftast fattas i konsensus i generalförsamlingen efter förhandling och debatt i utskotten.
- Lobbying** I FN-sammanhang är lobbying en informell debatt som lägger grunden för den formella debatten. Det är ett sätt för länder att förhandla mer informellt, men kan också vara en form där till exempel föreningar, civilsamhällesorganisationer eller företag också kan påverka den politiska inriktningen.

Konvention	En konvention är en överenskommelse mellan länder som stater kan skriva under för att visa att de vill följa den. Den innehåller en problembeskrivning och punkter som förklarar vad länderna binder sig att följa. Det krävs ofta långa förhandlingar för att komma överens om texten i en konvention.
Signera en konvention	En stat som signerar, undertecknar, en konvention är bunden att agera på ett sätt som inte går emot konventionens mål och syfte. För att åtagandet ska gälla fullt ut måste staten sedan ratificera konventionen. Staten är inte bunden juridiskt att följa konventionen, men de ska avstå från att aktivt motarbeta den.
Ratificera en konvention	Ratifikation kallas det beslut en stat tar att förbinda sig till en internationell överenskommelse. Det är steget efter att skriva under en konvention och är juridiskt bindande. I demokratier brukar ratificeringen kräva att parlamentet godkänner överenskommelsen.
Reservera sig mot en artikel i en konvention	Vid ratifikation av en konvention kan stater reservera sig mot vissa delar eller artiklar i fördraget. De uttalar därmed att de inte ämnar följa dessa delar av konventionen.
Resolution	En resolution är en typ av beslut som antas i FN:s olika organ. I FN-sammanhang är det endast säkerhetsrådet som kan anta resolutioner som är bindande för medlemsstaterna, medan generalförsamlingens resolutioner ses som rekommendationer. En resolution kan behandla ett eller flera ämnen där arbetet behöver stärkas, till exempel rättigheter för barn på flykt. Resolutionen uttrycker rekommendationer för hur stater ska arbeta med frågan.
Suveränitet	Folkrättsligt begrepp för en stats självständighet i förhållande till andra stater och för dess rätt att utöva makt inom det egna territoriet.

KÄLLOR OCH LÄNK TIPS VID FÖRDJUPNING

Världen förändras snabbt. Därför har vi tagit fram en sida på vår webb med källor och länktips där du kan hitta uppdaterad statistik, fakta och fördjupa dig i frågorna som lyfts i detta FN-rollspel fn.se/fnrollspel/barn-pa-flykt

METOD

FN-ROLLSPELET BARN PÅ FLYKT

Mer än 103 miljoner människor i världen är på flykt. Av dessa är över 53 miljoner internflyktingar, vilket innebär att de är på flykt inom sitt eget land. Över 40 procent av alla människor på flykt är barn. Situationen för många barn på flykt är ohållbar då de saknar det allra nödvändigaste, som mat, vatten, sjukvård, utbildning och skydd från våld. Många befinner sig i kraftigt överbefolkade flyktingläger, en miljö som kan vara särskilt farlig för ett barn. Ofta är även själva flykten både krävande och full av risker.

Rollspelet barn på flykt vill inspirera lärare och elever att i ett FN-scenario diskutera frågor som: hur ser vi till att barn på flykt är trygga? Vilket ansvar har omvärlden? Hur resonerar olika länder i pågående flyktingkriser? Rollspelet vill ge en inblick i hur FN arbetar och hur några av världens länder agerar i dessa frågor.

Rollspelet simulerar ett möte mellan några av FN:s medlemsstater i FN:s generalförsamlings tredje utskott, som behandlar sociala, humanitära och kulturella frågor. Det tredje utskottet brukar diskutera frågor som rör kvinnors rättigheter, barns rättigheter, behandling av människor på flykt och eliminering av rasdiskriminering.

Nu har utskottet kallat till ett sammanträde för att särskilt diskutera situationen för barn på flykt. Uppgiften är att ta fram en resolution som kan bli vägledande för alla FN:s medlemsländers arbete med att skydda barn på flykt.

FN-rollspelets tre huvudfrågor

De tre huvudfrågor som tas upp i rollspelet kan användas alla tillsammans eller var för sig beroende på hur mycket tid ni har. Målet är att förhandla fram en resolution oavsett hur många av frågorna som tas med. De tre frågorna har valts ut för att de alla är viktiga för barn på flykt och har tydligt stöd i barnkonventionen.

1. Rätt till familjeåterförening

Att många familjer på flykt splittras innebär stora risker för barn. Enligt artikel 22 i barnkonventionen ska stater hjälpa barn att återförenas med sin familj. Rollspelet tar upp hur denna rättighet ska kunna garanteras för barn på flykt.

2. SRHR och frihet från sexuellt och könsbaserat våld

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR, omfattar bland annat rätten till preventivmedel, sexualundervisning och hälso- och sjukvård för flickor och kvinnor före, under och efter en graviditet, men också friheten att bestämma över sin egen kropp. Det är viktiga rättigheter, inte minst för flickor och kvinnor. Tillgång till SRHR i kriser och konflikter är grundläggande för att rädda liv. Barn på flykt befinner sig i en extra utsatt situation med stor risk att utsättas för sexuellt och könsbaserat våld. Barnkonventionen (artikel 19, 24 och 34) understryker barnets rätt till skydd från våld och övergrepp samt rätt till bästa möjliga hälsa genom bland annat mödrahälsovård, förebyggande hälsovård och sexualundervisning. Rollspelet handlar om hur alla barn på flykt ska få tillgång till SRHR och garanteras ett liv fritt från sexuellt och könsbaserat våld.

3. Barn på flykts rätt att klaga till FN

Till barnkonventionen finns ett frivilligt protokoll som ger barnet rätt att klaga till en FN-kommitté för att få viss upprättelse om dess rättigheter kränkts. Hittills har endast 50 länder ratificerat detta protokoll, vilket innebär att många barn i världen saknar möjlighet att lämna in individuella klagomål till FN. Rollspelet tar upp hur fler barn kan få möjlighet att föra fram sin talan i FN om deras rättigheter har kränkts.

FN-ROLLSPELETS AKTÖRER

I rollspelet möts några av FN:s medlemsstater i generalförsamlingens tredje utskott. Där behandlas sociala, humanitära och kulturella frågor – frågor som berör mänskliga rättigheter. Valet av stater utgår från att olika ståndpunkter i frågorna ska komma fram i debatten. FN-rollspelet leds av en ordförande. Varje lands delegation har tillgång till ett rollkort som redogör för landets ståndpunkter i frågorna. Rollspelet vinner på om eleverna hinner förbereda sig under ett par lektioner. Om ni vill genomföra rollspelet på kortare tid går det bra att enbart utgå från rollkortet. En viktig regel oavsett vilken variant ni väljer är att eleverna alltid bör agera i enlighet med det land de företräder och inte framföra sina egna personliga ståndpunkter.

UTSKOTT I FN:S GENERALFÖRSAMLING

Första utskottet	Nedrustningsfrågor
Andra utskottet	Ekonomiska och sociala frågor
Tredje utskottet	Mänskliga rättigheter
Fjärde utskottet	Politiska frågor och fredsbevarande insatser
Femte utskottet	Administrativa frågor
Sjätte utskottet	Juridiska frågor

I FN-ROLLSPELET FINNS FÖLJANDE AKTÖRER REPRESENTERADE:

Ordförande
Vice ordförande (om önskvärt)
Australien
Etiopien
Kina
Ryssland
Thailand

Venezuela
Clombia
EU
Libanon
Tanzania
USA

ROLLSPELET STEG FÖR STEG

Första varianten – cirka två timmar: FN-rollspel utan förarbete för eleverna.

UPPGIFT

Att med hjälp av ett rollkort gå in i rollen som delegat i FN, presentera sitt lands ståndpunkter i ett kort tal, delta i lobbying med andra länder och formulera ett gemensamt förslag som kan göra livet bättre för varje barn på flykt.

Introduktion (15 minuter)

Möblera rummet så att delegater från varje land sitter tillsammans. Ordna ett ordförandebord längst fram i rummet. Bredvid ställs ett ståbord eller liknande som kan fungera som talarstol. Låt eleverna bilda delegationer för varje land (grupper om 2–3 personer). Ge varje delegation en skylt i papper där landets namn står. Landskylden visar vilken delegation som sitter på vilken plats och används för att begära ordet. Hälsa eleverna välkomna som högt ärade delegater i FN:s generalförsamling som samlats för att förbättra situationen för barn på flykt. Förklara att du som ordförande ska stödja och leda dem i detta viktiga uppdrag. Ge en kort bakgrund om det allvarliga läget för dagens dryga 100 miljoner människor på flykt. Förklara delegaternas uppgift enligt ovan.

Gå in i sin roll och skriva öppningstal (40 min)

Dela ut rollkort och mall för öppningstal (se nästa sida) och ge delegaterna tid att läsa in sig på sina roller. Varje delegation ska sedan med hjälp av sitt rollkort och mallen förbereda ett öppningstal på max 1 minut som sammanfattar landets åsikter. Öppningstalen ger delegaterna en överblick över ländernas ståndpunkter och ska på så vis bädda för en bra lobbying.

TIPS

I handboken för FN-rollspel på FN-förbundets hemsida finns en mall för ett längre öppningstal och beskrivning av olika delar som är viktiga att ha med.

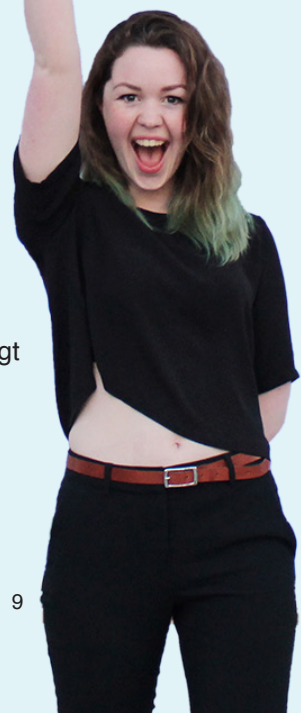
Mötet öppnas och varje delegation framför öppningstal (20 min)

Ordförande hälsar välkommen, registrerar närvarande länder och går igenom regler för öppningstalen. Ordföranden ber därefter en representant från varje land att i tur och ordning hålla sitt tal. Viktiga grundregler är att inleda talen med "Högt ärade ordförande, ärade delegater", vara artig och låta ordföranden fördela ordet. Efter varje tal kan ordförande ge övriga delegater möjlighet att ställa frågor. Ordet begärs genom att höja sin landskyld. Påminn delegaterna om att de inte företräder sina egna åsikter. Därför bör de inte säga "jag" eller tilltala andra med "du". Använd istället uttryck som "Kina anser", och vid frågor till exempel "Etiopien undrar om den ärade delegaten från USA kan förklara ..."

Se mall för öppningstal på sid 23 i del 2.

Lobbying, förslag på åtgärder och omröstning (ca 40 min)

För att påverka de andra delegaterna minglar de med varandra och förhandlar på ett informellt sätt. Tillsammans med andra länder sammanfattar de i punktform förslag på åtgärder. (I detta kortare rollspel kan man hoppa över hur resolutioner formellt brukar skrivas i FN, se mall.) Målet är att få en majoritet av länderna att stödja ett samlat förslag. En viktig regel är därför att varje enskilt land bara kan stödja ett av förslagen. Avsluta FN-rollspelet med en omröstning för att tydligt visa vilka länder som står bakom vilka förslag.

ROLLSPELET STEG FÖR STEG

Andra varianten – cirka sju timmar: FN-rollspel med resolutioner och debatt.

UPPGIFT

Med hjälp av rollkort och egen efterforskning gå in i rollen som delegat för ett av FN:s medlemsländer för att delta i ett möte som ska ta fram en resolution med åtgärder som ska skydda barn på flykt. Delegationerna presenterar sina ståndpunkter i ett öppningstal, skriver ett resolutionsutkast enligt FN:s praxis, deltar i lobbying med andra länder för att formulera gemensamma resolutionsutkast samt deltar i debatt och votering.

Introduktion, gå in i sina roller, skriva resolutionsutkast och öppningstal (3 timmar)

Utöver introduktionen som beskrivs i den kortare varianten på föregående sida, kan du här även dela ut bakgrundsbeskrivning och resolutionsmall som finns i materialet. Ge delegaterna god tid att läsa in sig på sina roller och uppmuntra dem att söka information även utanför rollkortet. Varje delegation ska förbereda sig inför FN-mötet genom att skriva ett resolutionsutkast och ett öppningstal. Se mallar och instruktioner i rollspelsmaterialet.

TIPS

På FN-förbundets hemsida finns instuderingsfrågor för att kartlägga en stat. Dem kan du använda under förberedelserna och förhandlingarna.

Inför FN-mötet möbleras klassrummet så att delegaterna får en känsla av att de befinner sig i FN. Använd gärna rekvisita som flaggor, ordförandeklubba, mikrofon, duk, talarstol, blommor, land- och namnskyltar. Under ett FN-rollspel bär både delegaterna och andra närvarande formell klädsel, så eleverna kan också uppmuntras till det. Exempel på formell klädsel är skjorta och slips, kostym eller kavaj, kjol, dräkt eller nationaldräkt. Klädseln ska visa respekt för mötet och för de andra deltagarna. En viktig riktlinje är att delegaterna ska klä upp sig, inte klä ut sig.

Mötet öppnas och varje delegation framför sitt öppningstal (30 minuter)

Ordförande hälsar välkommen, registrerar närvarande länder och går igenom regler för öppningstal. Ordföranden ber därefter en representant från varje land att i tur och ordning hålla sitt tal. Viktiga grundregler är att inleda talen med *"Högt ärade ordförande, ärade delegater"*, vara artig och låta ordföranden fördela ordet. Efter varje tal kan ordförande ge övriga delegater möjlighet att ställa frågor. Ordet begärs genom att höja sin landskyllt. Påminn delegaterna att de inte företräder sina egna åsikter. Därför bör de inte säga *"jag"* eller tilltala andra med *"du"*. Använd istället uttryck som *"Kina anser"*, och vid frågor till exempel *"Etiopien undrar om den ärade delegaten från USA kan förklara ..."*

Lobbying och gemensamma resolutionsutkast (1,5 timme)

Under lobbyingen minglar delegaterna med varandra och förhandlar på ett informellt sätt. Då varje delegation förberett ett resolutionsförslag kommer lobbyingen att komma igång snabbt. Delegaternas uppgift är nu att söka stöd för sina resolutionsutkast och formulera gemensamma ståndpunkter i form av operativa satsar. Målet är att skapa resolutionsförslag med så brett stöd som möjligt. Delegationerna ska driva sina krav men samtidigt vara beredda att acceptera kompromisser och eftergifter. Varje stat får bara stå bakom en resolution, vilket innebär att antalet resolutioner under lobbyingen kommer att reduceras till ett par stycken. De resolutioner som lyckas få stöd av minst fyra länder (ett framläggande land och tre stödjande länder) går vidare till förhandling. Det är bra om ordförande efter en stunds lobbying hjälper till att välja ut de resolutionsutkast som har störst utsikt att få tillräckligt stöd. Delegaterna enas om vem som ska presentera resolutionsförslaget och som därmed ska vara framläggande land. Övriga länder som ställer sig bakom förslaget kallas för stödjande länder. De länder som ännu inte vill ställa sig bakom något resolutionsutkast får förbereda sig för att i kommande debatt förklara varför man inte stödjer resolutionsutkastet.

Debatt och votering (ca 40 minuter)

Debatten inleds med att ordförande öppnar mötet, registrerar vilka länder som är närvarande och hälsar delegaterna välkomna till förhandlingarna. Ordförande presenterar dagordning och debattregler och ser till att alla delegater har de resolutionsutkast som ska behandlas. Ordföranden ber en delegat från framläggande land att i talarstolen först läsa upp de operativa satserna i resolutionsutkastet och erbjuder därefter delegaten att under begränsad tid, till exempel max 2 minuter, argumentera för resolutionsutkastet. Övriga länder kan sedan ges möjlighet att ställa frågor, men bara om delegaten i talarstolen har accepterat att ta emot frågor, vilket uppmuntras men är frivilligt. Därefter ges andra länder möjlighet att tala för resolutionen och, om de vill, svara på frågor. Ordföranden fördelar ordet och uppmuntrar så många länder som möjligt att ta plats i debatten så att olika åsikter och argument kommer fram. Därför ges samma talutrymme, med exakt samma debattregler, för de länder som därefter önskar tala mot resolutionen. När debatten för och emot första resolutionsutkastet är klar börjar debatten för och emot det andra resolutionsutkastet som går till på samma sätt.

DEBATTREGLER

- 1 Delegater begär ordet genom att höja sin landskylt/handuppräckning.
- 2 Ordförande avgör vem som får ordet och hur länge.
- 3 Inlägg i den formella debatten inleds med "Högt ärade ordförande, ärade delegater".
- 4 Ordförande avgör om det finns tid för frågor, repliker och fler inlägg.
- 5 Ordförande har rätt att ge ordet vidare till en annan delegat om ett inlägg tar för lång tid.
- 6 Personangrepp och påhopp är otillåtna.
- 7 Delegater ska hålla sig till frågorna på dagordningen.
- 8 Vid oklarheter ställs frågor till ordförande genom att höja landskylt och ropa "fråga".
- 9 Endast ordförande får avbryta en delegats tal eller fråga.
- 10 En delegat kan, på fråga från ordförande, lämna ordet till ordförande eller annan delegat.

Efter debatten går resolutionsutkastet till omröstning, votering. Vid votering har varje land en röst och kan välja att rösta för, emot eller avstå. För att ett utkast ska gå igenom och därmed få status som antagen resolution, krävs stöd av en majoritet. Om delegationerna inte lyckas nå tillräcklig enighet kan voteringen göras om, men utan alternativet att avstå.

Efterarbete (cirka 30 – 60 minuter)

Efter ett FN-rollspel som många gånger väcker engagemang men även en del frustration hos deltagarna om förhandlingarna inte går som de önskar, är det bra att ge tid för uppföljning där eleverna får diskutera rollspelet utifrån sina egna tankar och känslor.

Börja gärna med att diskutera följande:

- Hur var det att agera som delegat?
- Vad tyckte ni om de politiska åsikter ni fick företräda?
- Kändes rollspelet som ett realistiskt scenario?
- Vad lärde ni er om sakfrågorna som togs upp i rollspelet?
- Är rollspel en bra metod för att sätta sig in i globala frågor?

TIPS

Ytterligare förslag och instruktioner för ordföranden finns i handboken för FN-rollspel på FN-förbundets hemsida.

RESOLUTIONER

När länder i FN förhandlar med varandra leder det fram till olika typer av beslut, ofta i form av så kallade resolutioner. Innan omröstningen kallas detta dokument för resolutionsförslag eller utkast. En resolution består alltid av ett huvud, några inledande satser (bakgrund och argumentation) och ett antal operativa satser (förslag på åtgärder och uttalanden). Resolutioner är formellt uppbyggda och följer en mall för att underlätta förhandlingarna och för att det ska vara lätt att hitta i texten. Av samma anledning rekommenderas att numrera alla rader i resolutionen samt varje enskild operativ sats. Resolutionen inleds med att ange vilket organ som ska besluta om resolutionen, t ex FN:s generalförsamling eller FN:s säkerhetsråd. Texten i en resolution formuleras som en enda lång mening där de olika satserna skiljs åt

med hjälp av kommatecken (inledande delen) och semikolon (operativa delen). Den sista operativa satsen avslutas med en punkt vilket också markerar resolutionens slut. Instruktionen nedan förklarar de olika delarna i en resolution. Därefter finner du en mall med färdigskrivna inledande satser och utrymme för operativa satser som ni kan använda i rollspelet.

Resolutioner kallas de överenskommelser som görs i en organisation som till exempel FN:s generalförsamling eller säkerhetsråd. Resolutioner är också de dokument som deltagarna i ett rollspel enligt formella regler arbetar fram, debatterar, omarbetar och slutligen röstar om, precis som i ett verkligt FN-möte.

DET HÄR INNEHÅLLER EN RESOLUTION:

UTSKOTT:	Till exempel "Generalförsamlingens tredje utskott."
FRÅGA RÖRANDE:	Till exempel "Åtgärder för att skydda barn på flykt."
FRAMLÄGGARE:	Det land som presenterar/har huvudansvar för förslaget.
STÖDS AV:	De länder, utöver framläggande land, som stödjer detta resolutionsutkast.

DÄREFTER SKRIVS VILKET FN-ORGAN SOM SKA BESLUTA OM RESOLUTIONEN:

Till exempel: FN:s generalförsamling.
Det som anges här är det enda subjekt som finns med i resolutionstexten.

INLEDANDE SATSER

De inledande satserna beskriver bakgrund. Man kan till exempel hänvisa till tidigare överenskommelser som anses viktiga i sammanhanget. Varje inledande sats inleds med ett kursiverat verb och avslutas med ett kommatecken.

Exempel på inledande ord i dessa satser: *Påminnande om, Uppmärksammar, Hållande i minnet, Välkomnande, Med hänvisning till.*

För att göra det lätt att orientera sig i texten numreras varje rad.

OPERATIVA SATSER

De operativa satserna följer upp de inledande satserna med åtgärder och ställningstaganden. Varje operativ sats inleds med en siffra och ett verb som uttrycker vad länderna gemensamt står för. Valet av verb i en operativ sats görs utifrån vad man önskar uttrycka.

Exempel på inledande ord för operativa satser: 1. Försäkrar, 2. Konstaterar, 3. Kräver, 4. Fastslår, 5. Bekräftar, 6. Föreslår, 7. Fördömer, 8. Stödjer, 9. Beklagar, 10. Välkomnar, 11. Uppmuntrar.

För att ytterligare markera de operativa satserna kan man stryka under det inledande verbet. Varje operativ sats avslutas med ett semikolon förutom den sista operativa satsen som avslutas med en punkt, vilket markerar resolutionens slut.

EXEMPEL PÅ HUR INLEDANDE OCH OPERATIVA SATSER SKRIVS I EN RESOLUTION:

- (1) *Med djup oro över ...*,
- (2) *Med hänvisning till Barnkonventionen som antogs av FN:s generalförsamling 1989,*
- (3) *Påminnande om alla staters ansvar att ge alla barn deras rättigheter,*
- (4) 1. Konstaterar att varje operativ sats numreras, alltid inleds med ett understruket verb
- (5) och avslutas med ett semikolon;
- (6) 2. Konstaterar vidare att en stark resolution innehåller inledande verb som exempelvis
- (7) kräver, fördömer, åberopar;
- (8) 3. Påpekar att resolutionen är en enda lång mening som avslutas med en punkt.

Mall på resolution finns på sid 24 i del 2

TIPS

En längre mall och mer information om resolutioner och resolutionsskrivning finns i handboken på Svenska FN-förbundets hemsida.

SAKFRÅGOR SITUATIONEN FÖR BARN PÅ FLYKT

Miljontals barn tvingas fly

Aldrig har så många människor i världen befunnit sig på flykt som nu. 103 miljoner människor var på flykt år 2022 från bland annat krig, förföljelse, svält och naturkatastrofer. De flesta har flytt från konflikten i Syrien, men många kommer även från Venezuela, Ukraina, Afghanistan och Sydsudan. Av alla människor på flykt i världen år 2021 var över 36 miljoner, alltså drygt 40 procent, barn.

Barn, och speciellt flickor, är särskilt utsatta när de tvingas fly. Många tvingas bo i flyktingläger under en längre tid, där skolor saknas eller är mycket bristfälliga. Barn på flykt går ofta miste om flera år av sin utbildning och ibland tvingas de börja arbeta i stället för att gå i skolan.

I många fall är själva flykten både farlig och lång. Små barn har svårare att klara långa vandringar, stora temperaturskillnader, att sova utan skydd och andra fysiska utmaningar och tuffa förhållanden som flyktvägen kan innebära. Barn är också i större behov av näringsrik mat än vuxna eftersom deras kroppar växer och utvecklas. På många platser är maten bristfällig för människor på flykt. Smutsigt vatten innebär större risker för barn och sjukdomar som diarré kan betyda direkt livsfara.

Att vara på flykt eller vistas i flyktingläger innebär en ökad risk för att utsättas för våld. Det är till exempel

större risk att barn förlorar eller kommer bort från sina föräldrar eller rekryteras som barnsoldater. Barn som flyr ensamma är särskilt sårbara.

Att vara flicka på flykt innebär särskilda risker och de saknar ofta tillgång till sin rätt till sexuell och reproduktiv hälsa, SRHR. Barnäktenskap, våld, sexuella övergrepp och tonårsgraviditeter ökar under kriser och katastrofer. Ofta saknas tillgång till mensskydd, säkra toaletter och rent vatten. Flickor får inte tillräckligt med stöd eller sjukvård, till exempel vid mens eller graviditet. Dessutom är möjligheterna till säkra aborter små. Samtidigt är komplikationer vid graviditet och förlossning den vanligaste dödsorsaken för flickor mellan 15 och 19 år världen över.

Skydd i internationell lag Barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, är ett juridiskt bindande internationellt dokument som i 54 artiklar reglerar mänskliga rättigheter för barn. Den har ratificerats av alla länder i världen utom USA. Att ratificera en konvention innebär att landet lovar att följa konventionen genom att anpassa sina nationella lagar efter den. Artikel 1 i barnkonventionen säger att alla under 18 år är barn och ska ha tillgång till rättigheterna i konventionen. Den gäller för alla barn i världen, för dig i Sverige men även för de miljoner

barn som lever på flykt. Artikel 22 i konventionen rör särskilt barn på flykt och säger att ett barn på flykt har rätt att få hjälp att återförenas med sin familj. Artikel 22 säger också att varje barn på flykt ska ha tillgång till alla de rättigheter som finns med i konventionen, till exempel rätt till liv, lek, religionsfrihet och skydd från våld och övergrepp.

Fyra av artiklarna i barnkonventionen, 2, 3, 6 och 12 fungerar som huvudprinciper och vägledning i arbetet med konventionen. Artikel 2 fastställer att barnkonventionen gäller alla barn som befinner sig i ett land som ratificerat konventionen, samt att alla barn har samma värde och rättigheter och inte får diskrimineras. Artikel 3 fastställer att barnets bästa måste komma först i alla åtgärder som gäller barn. Artikel 6 handlar om varje barns rätt till liv, överlevnad och utveckling. Artikel 12 handlar om barnets rätt att få uttrycka sina åsikter och att dessa ska tas i beaktande i frågor som rör barnet.

Till barnkonventionen finns tre frivilliga protokoll, där det tredje berättigar barnet att klaga om deras rättigheter kränkts. Protokollet trädde i kraft 2014 och hade i februari 2023 ratificerats av 50 stater. Det innebär att endast barn i de stater som ratificerat protokollet har möjlighet att klaga till kommittén om deras rättigheter i konventionen kränkts.

Flyktingkonventionen

FN:s flyktingkonvention (formellt 1951 års konvention om flyktingars rättsliga ställning) reglerar vem som räknas som person på flykt och vilket skydd den ska få. Enligt konventionen är en person på flykt en person som känner befogad rädsla för att i sitt hemland bli förföljd på grund av etnicitet, nationalitet, tillhörighet till en viss samhällsgrupp eller på grund av sin politiska eller religiösa uppfattning. Om så är fallet har man rätt att söka asyl i ett annat land än sitt hemland. Det innebär dock inte en rätt att få asyl. Varje fall prövas individuellt av det land där personen söker asyl. Det innebär att även om en person erkänns som en person på flykt av FN:s flyktingorgan, UNHCR, så är det upp till varje lands myndigheter att avgöra vem som får asyl. Även när det gäller kvotflyktingar som fördelas av UNHCR bestämmer länderna själva hur många personer de tar emot varje år.

Flyktingkonventionen får kritik för att vara otillräcklig. Framför allt handlar kritiken om att personer på flykt från krig eller klimatkatastrofer inte nämns i konventionstexten. Detta är problematiskt eftersom många personer på flykt idag därmed lämnas utanför konventionens skydd. Enskilda länder har därför valt att i sina egna lagar utöka asylrätten till fler människor än de som flyktingkonventionen nämner.

Men enskilda länders lagstiftning kan inte ersätta internationella konventioner. Många menar att flyktingkonventionen behöver uppdateras för att även människor på flykt undan krig och klimatförändringar ska kunna erkännas som flyktingar i internationell asylrätt.

Skyldighet att skydda

Skyldighet att skydda (engelska: Responsibility to Protect) är en princip som antogs vid ett toppmöte i FN år 2005. Syftet med den är att ge världssamfundet större möjlighet att ingripa mot stater för att förhindra brott mot mänskligheten, folkmord, etnisk rensning eller krigsbrott. I första hand ska skyldigheten att skydda vara en förebyggande åtgärd, det vill säga förhindra att ett av ovanstående brott sker. Det kan dock även användas under ett pågående brott.

Principen skyldighet att skydda innebär att en stats suveränitet inte bara är en rättighet, utan även ett ansvar. Det innebär att om en stat misslyckas med att skydda sin befolkning mot tidigare nämnda brott, får andra stater genom världssamfundet ingripa. Skyddet av människors liv kan i dessa fall gå före en stats suveränitet. När det gäller människor på flykt kan skyldigheten att skydda främst användas i förebyggande syfte. Ett ansvar som faller på stater innebär till exempel att se till att det inte uppstår spänningar eller främlingsfientlighet kopplat till flyktingmottagandet. De måste också ta initiativ för att förhindra att hatbrott sker mot människor på flykt. Om dessa åtgärder inte tas finns det en risk att det kan leda till folkrättsbrott, vilket är varför skyldigheten att skydda är bra att använda i ett förebyggande syfte.

VEM GÖR VAD FÖR MÄNNISKOR PÅ FLYKT?

Förenta Nationerna

FN är en stor organisation som består av många olika organ. Flertalet av dessa organ arbetar för att hjälpa människor som är nödställda eller av olika anledningar behöver extra skydd. Det kan handla om barn, kvinnor, människor på flykt eller andra grupper. Nedan följer en kort presentation av ett urval av de organ som arbetar med att skydda människor på flykt och barn.

FN:s generalförsamling

Generalförsamlingen är det centrala huvudorganet och fattar beslut om FN:s årliga arbete. Besluten är rådgivande. Alla FN:s 193 medlemsländer är representerade och har en röst vardera. Generalförsamlingen kan till exempel ta initiativ för att stärka internationellt samarbete, utveckla folkrätten och främja mänskliga rättigheter.

FN:s säkerhetsråd

Säkerhetsrådet är en av FN:s viktigaste organ med uppgiften att upprätthålla internationell fred och säkerhet. Säkerhetsrådet består av 15 medlemsländer varav fem har permanent plats och tio har sin plats två år i taget. De fem permanenta medlemmarna är USA, Ryssland, Kina, Storbritannien och Frankrike. Dessa länder har även vetorätt, vilket innebär att om någon av dem röstar emot ett förslag så kan förslaget inte gå igenom, oavsett hur många av de andra

länderna i säkerhetsrådet som röstat för förslaget. Säkerhetsrådets mandat står beskrivet i FN-stadgans kapitel VI och VII. För att stoppa pågående människorättsbrott eller en pågående konflikt kan säkerhetsrådet besluta om fredsframtvingande åtgärder. Detta kan till exempel vara sanktioner eller vapenembargo mot det berörda landet. Som sista utväg har säkerhetsrådet även mandat att besluta om militära insatser för att skydda internationell fred och säkerhet.

UNDP – United Nations Development Programme

FN:s utvecklingsprogram arbetar i mer än 170 länder för att minska ojämlikheter och utrota fattigdom. UNDP jobbar med flyktingfrågor ur ett långsiktigt perspektiv genom att förhindra och mildra konflikter, förbättra tillgång till rättsskydd, bekämpa fattigdom och införa riktlinjer för flyktingar. UNDP:s jobb med att förhindra konflikter handlar framför allt om att stötta nationella och lokala institutioner att förhindra våld, samt att konstruktivt hantera konflikter.

UNFPA – United Nations Populations Fund

FN:s befolkningsfond och byrå för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter stödjer kvinnors och ungas reproduktiva hälsa i över 150 länder, där över 80 procent av världens befolkning bor. Organisationen är på plats före, under och efter kriser såsom konflikter, naturkatastrofer och

hälsorelaterade nödlägen för att säkerställa att hjälpinsatserna innefattar SRHR och skydd mot könsbaserat våld. I och med att nästan hälften av alla migranter är kvinnor, och de flesta i reproduktiv ålder, har de specifika behov. UNFPA lyfter därför de problem som kvinnor och andra utsatta migranter har och arbetar för att möta akuta reproduktiva hälsobehov hos människor på flykt.

UNHCR – United Nations High Commissioner for Refugees

FN:s flyktingorgan UNHCR fanns år 2021 i 137 länder för att hjälpa miljontals människor på flykt, internflyktingar, statslösa människor och människor som återvänder till sina länder efter flykt. Den primära funktionen är att säkerställa människors rättigheter och välbefinnande när de är på flykt. UNHCR jobbar också med att skydda rätten att söka asyl och finna skydd i ett annat land. UNHCR bidrar med tält, mat, vatten och andra förnödenheter till människor på flykt, både i flyktingläger och på andra platser.

UNICEF – United Nations Children's Emergency Fund

UNICEF arbetar med långsiktig humanitär hjälp och utveckling, med fokus på barns rättigheter. Deras arbete styrs av barnkonventionen, med personal i över 190 länder som arbetar mycket med fältarbete. UNICEF hjälper barn på flykt på många olika sätt, till exempel genom att säkra tillgång till rent vatten, dela ut mediciner och mat samt att skydda barn från våld och utnyttjande.

UNOCHA – United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs

FN:s kontor för samordning av humanitär hjälp bildades 1991. De arbetar bland annat med att organisera och övervaka humanitär finansiering, informationsutbyte och insatsstyrkor för nödhjälp. De samordnar olika humanitära organisationer i en krissituation för att arbetet ska bli så effektivt och bra som möjligt.

WFP – World Food Programme

FN:s livsmedelsprogram med huvudkontor i Rom arbetar i över 120 länder och områden för att ge livsviktig mat till människor i nödsituationer, som till exempel krig och naturkatastrofer. WFP är den största humanitära organisationen som arbetar för att bekämpa hunger. Under 2023 har WFP serverat varma måltider dagligen till människor på flykt från Ukraina som bor på mottagningscenter i Moldavien, och gett kontantstöd till över 13 000 moldaviska familjer som tar emot människor på flykt från Ukraina.

Civila samhället

Många icke-statliga organisationer bedriver humanitär verksamhet för människor på flykt, till exempel läkarvård, utbildning och skydd för extra utsatta grupper. Två av dessa är Plan International och Röda Korset.

Plan International

Plan International är en global barnrättsorganisation som finns på plats före, under och efter katastrofer världen över. I humanitära kriser arbetar de för att rädda barns liv men också för att ge dem trygghet, skydd och möjlighet att utvecklas – helt enkelt se till att de får sina rättigheter tillgodosedda. Plan International arbetar tillsammans med barnen, deras föräldrar, lärare och andra viktiga samhällsfunktioner, samt lokala ledare. En viktig uppgift i arbetet med barn på flykt och i flyktingläger är att skapa trygga platser dit barn kommer för att få stöd, leka och vara barn för en stund. Organisationen arbetar för att barn snabbt ska komma tillbaka till ett så normalt vardagsliv som möjligt. Det kan handla om att sätta upp tillfälliga skolor i flyktingläger och mötesplatser där barn kan leka med varandra. En annan viktig del handlar om att lyssna på barnen och göra dem delaktiga i förändringsarbetet. Alla Plan Internationals projekt som stöder barn på flykt utgår från vad barnen säger att de behöver.

Plan International finns på plats för barn, unga och familjer på flykt inom sina hemländer men också bland annat i Egypten, Jordanien och Libanon (människor på flykt från Syrien), Polen, Rumänien och Moldavien (människor på flykt från Ukraina), Bangladesh (Rohingya-flyktingar från Myanmar), Kamerun och Niger (människor på flykt från Nigeria), Rwanda och Tanzania (människor på flykt från Burundi), Etiopien och Uganda (människor på flykt från Sydsudan), Centralafrikanska republiken (människor på flykt inom landet men också till grannländerna) och Colombia (människor på flykt från Venezuela). Organisationens arbete stöds av bland annat Sida, EU och privatpersoner och sker i nära samarbete med andra humanitära organisationer och lokala aktörer på plats.*

Röda korset

En annan organisation är Röda korset. Röda korset finns i 192 länder i världen för att stötta människor i kriser och katastrofer. De arbetar bland annat för att asylprocessen ska vara rättssäker och att alla som söker asyl ska behandlas humant. Genom sitt världsomspännande nätverk hjälper Röda korset också till med att efterforska saknade anhöriga på de flesta platser i världen. Eftersom Röda Korset aldrig tar ställning i en konflikt har de unika möjligheter att ta sig fram där andra inte lyckas.

FAMILJEÅTERFÖRENING

Många barn på flykt har separerats från hela eller delar av sin familj, och de är därmed extra utsatta. Oavsett om barnet är på flykt inom eller utanför det egna landet kan det vara svårt att få kontakt med familjen. I ett krigsdrabbat land eller i ett flyktingläger har sociala funktioner och infrastruktur ofta stora brister. Men alla stater som ratificerat barnkonventionen är skyldiga att försöka hitta barnets föräldrar så att de kan återförenas.

För detta ändamål skall konventionsstaterna, på sätt de finner lämpligt, samarbeta i varje ansträngning som görs av Förenta nationerna och andra behöriga mellanstatliga organisationer eller icke-statliga organisationer, som samarbetar med Förenta nationerna, för att skydda och bistå ett sådant barn och för att spåra föräldrarna eller andra familjemedlemmar till ett barn på flykt i syfte att erhålla den information som är nödvändig för att barnet skall kunna återförenas med sin familj.
Barnkonventionen artikel 22 (2)

Förenklat betyder det att varje stat som anslutit sig till barnkonventionen åtar sig att hjälpa till att hitta föräldrarna till barnet så att barnet kan återförenas med sin familj. Om det inte går att hitta föräldrarna ska barnet få samma skydd som alla andra barn i enlighet med konventionen. När det handlar om ett beslut som rör barn ska, enligt barnkonventionen artikel 3 (1), barnets bästa alltid komma i första rummet, vilket bland annat innebär familjeåterförening.

Barn kan separeras från sina familjer av flera olika anledningar. Dels kan barnet oavsiktligt komma bort från sin familj i tumultet som uppstår vid en flykt. Dels kan familjen medvetet skicka iväg barnet med eller utan en medföljande vuxen i hopp om att barnet kan få det bättre någon annanstans. Ett sådant beslut kan till exempel tas om förhållandena på platsen är så dåliga att barnet inte har stor chans att överleva där.

Eftersom barn kan separeras från sina familjer på olika sätt finns det även olika behov för återförening. Det kan bland annat handla om att ett barn befinner sig i ett flyktingläger och behöver hitta sin familj därifrån. Det kan också handla om att ett barn befinner sig i ett land för att söka asyl, eller har fått asyl, och behöver ha sina anhöriga hos sig i sitt nya hemland. Oavsett behov måste stater kunna stötta i arbetet med att hitta barnets föräldrar. Lagarna för anhöriginvandring kan se olika ut i olika länder. I dagsläget är det tyvärr många barn som inte har kunnat återförenas med sina föräldrar. I rollspelet blir er uppgift att diskutera hur det här problemet bäst kan lösas, för att fler barn ska kunna återförenas med sina familjer.

Frågor att fundera på till resolutionsförhandlingarna:

- Hur kan vi öka möjligheten för barn på flykt att återförenas med sina familjer?
- Kan vi bestämma hur alla stater bör hantera familjeåterförening för barn på flykt, eller är det något som bör bestämmas nationellt?

SEXUELL OCH REPRODUKTIV HÄLSA OCH RÄTTIGHETER

Vilka rättigheter som ingår i sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR, beslutades på FN:s befolkningsfonds (UNFPA) konferens i Kairo 1994, där 179 länder deltog. En mer omfattande definition, som bygger på forskning och har tagits fram av experter från olika delar av världen, kom år 2018.*

EXEMPEL PÅ VAD SOM INGÅR I SRHR:

- Rätten att fritt få bestämma över om, när och med vem man ska gifta sig, ha sex eller skaffa barn, utan påtryckningar i form av diskriminering, tvång eller våld.
- Information, utbildning och rådgivning om SRHR. Bra sexualundervisning bidrar till ökad kunskap, jämställda relationer och förebygger våld. Unga måste få råd, stöd och vård kopplat till sex och relationer, till exempel preventivmedel och säkra aborter.
- Hälso- och sjukvård för flickor och kvinnor före, under och efter en graviditet samt spädbarnsvård för att de ska kunna genomgå en säker graviditet och föda friska barn.
- Förebyggande arbete, vård och behandling av sexuellt överförbara infektioner såsom hiv och cancer.
- Rätten att fritt definiera sin egen sexualitet, sexuella läggning, könsidentitet och könsuttryck.
- Sexuellt välbefinnande.

Barn och ungas, inte minst flickors och unga kvinnors, tillgång till SRHR i kris och konflikt är grundläggande för att rädda liv, minska fattigdom samt uppnå de globala målen och en rättvis samhällsutveckling. Forskning har under årtionden visat på avgörande fördelar med att investera i SRHR, men utvecklingen går för långsamt på grund av svagt politiskt engagemang, otillräckliga resurser, diskriminering av flickor och kvinnor och en ovilja att öppna för ett helhetsgrepp om frågor som rör sexualitet.

Miljontals barn och unga får inte sina rättigheter respekterade, särskilt inte när de är på flykt, vilket får förödande konsekvenser. Sexuellt våld, graviditet i för ung ålder, barnäktenskap och sexuellt överförbara infektioner är alla exempel på övergrepp som barn och unga, särskilt flickor, riskerar att

utsättas för dagligen på många håll i världen. Komplikationer vid graviditet och förlossning är den vanligaste dödsorsaken globalt för flickor mellan 15 och 19 år. Ofta saknas också tillgång till mensskydd, säkra toaletter som går att låsa och rent vatten. I samband med en kris eller katastrof ökar dessa risker avsevärt eftersom de system, strukturer och nätverk som annars skulle skydda barn och unga ofta raderas helt. Dessutom begränsas tillgången till information och service i humanitära kriser. Frågor som rör SRHR är ofta känsliga och omgärdade av tabun, myter och missuppfattningar.

I flyktingläger är sjukvården ofta bristfällig och den mest akuta vården prioriteras framför förebyggande åtgärder. Det gör att många barn på flykt saknar information som kan vara livsavgörande för dem. Enligt barnkonventionen artikel 19 och 34 ska stater som skrivit under konventionen vidta alla möjliga åtgärder för att skydda barn från våld och sexuella övergrepp.

FRÅGOR ATT FUNDERA PÅ TILL RESOLUTIONSFÖRHANDLINGARNA:

- Vad kan göras för att se till att alla barn på flykt får tillgång till SRHR?
- Är SRHR något som bör bestämmas och regleras på internationell nivå, eller bör varje enskild stat arbeta med det på sitt eget sätt?
- Vad kan göras för att säkerheten för barn på flykt ska stärkas, för att minska risken att bli utsatt för till exempel sexuellt våld?

RÄTTEN ATT KLAGA TILL FN

Till barnkonventionen finns tre tilläggsprotokoll. Det första gäller barn i väpnade konflikter. Det andra behandlar handel med barn, barnprostitution och barnpornografi. Det tredje är ett protokoll som ger barn rätt att klaga till FN:s barnrättskommitté om deras rättigheter under konventionen blivit kränkta. Protokollet skrevs 2011 och trädde i kraft 2014, och hittills har 50 stater ratificerat protokollet. Protokollet är precis som barnkonventionen juridiskt bindande för de stater som ratificerat det.

Ett barn kan bara klaga till barnrättskommittén om det befinner sig i ett land som ratificerat tilläggsprotokollet. Det innebär att endast barn i 50 länder har möjligheten att klaga till barnrättskommittén år 2023. Det måste också vara staten barnet befinner sig i när det klagar som har begått kränkningen. Ett barn som fått sina rättigheter kränkta i till exempel Syrien skulle därmed bara kunna föra fram sina klagomål i Syrien, inte i något annat land.

Att ratificera det tredje tilläggsprotokollet sänder en signal om att landet erkänner barn som rättighetsbärare. Det leder även till att stater stärker sina egna nationella klagomekanismer och ser över hur deras juridiska system kan stärkas för att skydda barns rättigheter.

Även om rätten att klaga finns i ett land, kan den vara svår att använda för barn på flykt. I ett krigsdrabbat land fungerar institutioner ofta dåligt. Om barnet är på flykt i ett annat land än sitt eget kan ett

främmande språk eller brist på vuxenstöd hindra barnet från att använda sin rättighet.

Det är problematiskt att de barn som kanske behöver klagomekanismen mest (eftersom barn på flykt ofta saknar tillgång till många av sina rättigheter) har svårast att få tillgång till den. Ett komplement till den här processen skulle kunna vara att FN inrättar en specialrapportör för barn på flykt. FN har redan flera specialrapportörer för att granska särskilda länder eller frågor. Till exempel har FN:s specialrapportör mot tortyr mandat att undersöka tortyrfall i världen och agera om sådana upptäcks. En specialrapportör för barn på flykt skulle kunna ge världssamfundet viktig information om hur situationen ser ut för barn på flykt.

FRÅGOR ATT FUNDERA PÅ TILL

RESOLUTIONSFÖRHANDLINGARNA:

- Vad kan göras för att förbättra möjligheterna för barn på flykt att kunna klaga om deras rättigheter under barnkonventionen blir kränkta?
- Bör FN inrätta en specialrapportör som undersöker hur barn på flykts rättigheter upprätthålls i världen?

DEL 2 MATERIAL FÖR DELEGATER

MALL FÖR ÖPPNINGSTAL FÖR LAND ...

*Högt ärade ordförande, ärade delegater, mina damer och herrar,
De senaste åren har vi alla sett hur miljoner barn på flykt inte får tillgång till sina rättigheter och skydd som vi alla lovat dem.
... menar att detta är djupt oroande. Särskilt vill vi peka på att barn utsätts för ...
Låt oss göra allt vi kan för att skydda alla barn på flykt.
... föreslår därför att ...
... menar att dessa förslag är bra eftersom de kommer att leda till att ...
Välkomna att samarbeta med oss. Vi ser fram emot givande samtal under lobbyingen.
... lämnar ordet till ordförande.*

Mer information om öppningstal och att hålla öppningstal finns på sida 9 och framåt i del 1.

TIPS

En längre mall och mer information om resolutioner och resolutionsskrivning finns i handboken på Svenska FN-förbundets hemsida.

EXEMPEL PÅ EN KORREKT RESOLUTION

FRÅGA RÖRANDE: *Åtgärder för att skydda barn på flykt*
UTSKOTT: *FN:s generalförsamlings tredje utskott*

FRAMLÄGGS AV: *Australien* (endast ett land)

STÖDS AV: *EU, USA, Thailand*

Sedan följer de inledande och operativa satserna

FN:s generalförsamling,

- (1) *Med djup oro över att 30 miljoner barn befinner sig på flykt och utsätts för stora risker*
- (2) *med bristande skydd och kränkta rättigheter,*
- (3) *Med hänvisning till Barnkonventionen som antogs av FN:s generalförsamling den 20*
- (4) *november 1989 och som hittills ratificerats av 196 av FN:s medlemsstater,*
- (5) *Påminnande om alla staters ansvar att ge alla barn samma starka skydd,*
- (6) *Med djup beklagan över att många familjer på flykt splittrats vilket har lett till många*
- (7) *ensamma barn på flykt,*
- (8) *Bekymrad över att många unga på flykt saknar tillgång till SRHR,*
- (9) *Orolig över att så få länder ratificerat det tredje tilläggsprotokollet till barnkonventionen*
- (10) *vilket gör att många barn saknar möjligheten att klaga om deras rättigheter kränks,*

Operativa satser:

- (11) 1.
- (12)
- (13)
- (14)
- (15)
- (16)
- (17)
- (18)
- (19)
- (20)

Mer information om resolutioner och att skriva resolutioner finns på sida 13 om Resolutioner.

A woman and a young girl are walking away from the camera on a paved road. The woman is on the left, wearing a dark grey hoodie and black pants, carrying a large pink and grey backpack. The girl is on the right, wearing a dark grey hoodie and white pants, carrying a colorful unicorn backpack. The background shows a rocky hillside and trees under bright sunlight.

LANDKORT

AUSTRALIEN

Australien är en monarki i Oceanien. Huvudstaden heter Canberra och den totala befolkningen beräknas vara ungefär 25 miljoner. UNHCR beräknar att 60 000 människor på flykt befinner sig i Australien, vilket utgör ungefär 0,24 procent av landets befolkning.

Tips till förhandlingarna

Australien har blivit mycket kritiserade internationellt för att de lanserat en "stop the boats policy" som innebär att båtar med människor på flykt som anländer till Australien tvingas vända tillbaka. Om detta tas upp kan ni argumentera att policyn är menad att stoppa människosmuggling, eftersom det ofta är människosmugglare som har hand om båtarna. Australien har däremot skrivit under en resolution som lägger vikt vid barns rätt till familjeåterförening. Observera dock att den här typen av resolutioner inte är bindande utan kan ses som en rekommendation.

Som Australien kan ni med fördel styra in förhandlingarna på SRHR för att få ett moraliskt överläge. Ni tycker att SRHR för unga är viktigt och vill gärna poängtera detta, vilket gör att ni även kan kritisera länder som inte prioriterar SRHR för unga lika högt. Inom denna fråga kan ni samarbeta med EU och USA som har liknande ståndpunkter. I frågan om familjeåterförening är ett tips att gå samman med Thailand.

Familjeåterförening

Australiens åsikter om anhöriginvandring är strikta. Det finns endast ett begränsat antal visum tillgängliga för människor på flykt varje år i Australien och endast 10 procent av ansökningarna brukar gå igenom.

För att kunna ansöka om familjeåterförening måste du vara australisk medborgare eller ha ett permanent uppehållstillstånd. Om man som förälder har uppehållstillstånd och vill förenas med sitt barn som befinner sig på en annan plats godkänns det oftast om föräldrarna har möjlighet att försörja barnet. Personer som har kommit illegalt med båt till Australien efter augusti 2012 har ingen rätt att ansöka om familjeåterförening.

Australien har däremot skrivit under en resolution med rubriken "Rights of the child: Realizing the rights of the child and family reunification". Där trycker de på vikten av att alla ensamkommande barn, samt barn som blivit separerade från sina föräldrar bör ha tillgång till en familjeåterföreningsprocess. I resolutionen uttrycks en djup oro över att miljoner barn världen över tvingas växa upp utan föräldrar och bekräftar därmed behovet av att ta itu med de grundläggande orsakerna till familjeseparation, där en stor vikt läggs vid att visa stöd för alla barn och deras familjer genom nödvändigt skydd.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Australien anser att satsningar på SRHR, som sexualundervisning, för unga på flykt är viktiga att prioritera eftersom det kan minska antalet fall av hiv/aids samt oönskade graviditeter. Abortlagstiftningen i Australien skiljer sig åt mellan de olika delstaterna, men den allmänna hållningen är att abort endast ska

tillåtas om graviditeten kan vara skadlig för flickans eller kvinnans psykiska eller fysiska hälsa samt vid fall av våldtäkt eller incest. Mödravård är något Australien prioriterar högt, särskilt för barn på flykt eftersom de är i en väldigt utsatt position.

Rätten att klaga till FN

Australien har inte ratificerat barnkonventionens tredje protokoll som tillåter barn att klaga om deras rättigheter under konventionen kränkts.

Australien har en stående inbjudan till FN:s specialrapportörer. FN:s specialrapportör för migranters rättigheter besökte landet 2016 och konstaterade att många barn i australiska flyktingläger på öarna Nauru och Manus skiljs från sina föräldrar, till exempel när en eller flera familjemedlemmar flygs till fastlandet för sjukvård, eller för att familjer som kommit tillsammans ges olika typer av visum, och därmed tvingas isär. Australien är inte positivt inställd till en specialrapportör för barn på flykt.

COLOMBIA

Colombia är en republik i Sydamerika. Huvudstaden heter Bogotá och den totala befolkningen är ungefär 53 miljoner. Mer än 1,8 miljoner människor på flykt från Venezuela beräknas befinna sig i landet, vilket utgör 3,4 procent av det totala antalet människor som befinner sig i landet. 2021 införde Colombia ett erbjudande om en tioårig tillfällig skyddsstatus för de venezuelaner som befinner sig i landet. Colombia har också över nio miljoner internflyktingar, det vill säga människor som flyr inom landet. Detta beror främst på interna konflikter med gerillagrupper, paramilitären och militären.

Tips till förhandlingarna

Använd det faktum att Colombia har liberala lagar för familjeåterförening som ett sätt att få ett bra utgångsläge i förhandlingar med andra länder. Försök styra in diskussionerna på familjeåterförening i stället för till exempel ungas SRHR, där Colombia kan få kritik.

Om Colombia får kritik för sitt sätt att arbeta med SRHR kan ni argumentera för att traditioner, religion och kultur spelar stor roll när det gäller SRHR, och att ni anser att det måste tas hänsyn till den enskilda situationen i varje land.

I frågan om familjeåterförening kan ni med fördel samarbeta med EU eftersom ni har liknande ståndpunkter. I förhandlingarna om ungas SRHR har ni liknande ståndpunkter som Tanzania, Etiopien och Libanon.

Familjeåterförening

Den som fått flyktingstatus i Colombia kan ansöka om familjeåterförening även för sin make, maka, partner och barn. Colombia anser att det är viktigt att ta hänsyn till barnets bästa i den här frågan, oavsett barnets nationalitet eller ursprungsland. Staten har åtgärder för familjespårning, återupprättande av umgänge, upprätthållande av umgänge och återförening.

Colombia har också skrivit under resolutionen "Rights of the child: Realizing the rights of the child and family reunification". Där trycker de på vikten av att alla ensamkommande barn, samt barn som skiljts från sina föräldrar bör ha tillgång till en familjeåterföreningsprocess. I resolutionen uttrycks en djup oro över att miljoner barn världen över tvingas växa upp utan föräldrar och bekräftar därmed behovet av att ta itu med de grundläggande

orsakerna till familjeseperation, där en stor vikt läggs vid att visa stöd för alla barn och deras familjer genom nödvändigt skydd.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Colombia anser inte att sexuell och reproduktiv hälsa för unga är något som bör prioriteras, trots att det finns statistik på att många flickor och kvinnor som föder barn är under 19 år. Likaså bör sexualundervisning för barn på flykt inte prioriteras. Preventivmedel och sexualundervisning bör främst finnas tillgängligt för gifta par. Colombia tycker att det är viktigare att prioritera att barn på flykt får adekvat skydd samt mat och undervisning och att ensamkommande barn kan återförenas med sina föräldrar. Föräldrarna kan sedan bestämma vad som är nödvändigt för deras barn att veta när det gäller SRHR. Enligt Colombia bör aborter endast tillåtas om graviditeten kan vara skadlig för kvinnans psykiska eller fysiska hälsa, om fostret inte anses vara livsdugligt eller när graviditeten är en följd av våldtäkt eller incest. Det är inte tillåtet att göra abort endast på grund av att kvinnan önskar det. Colombia anser att detsamma ska gälla för barn på flykt. Colombia har en policy om nolltolerans för sexuellt våld som ni kan lyfta, frågan är dock hur bra den efterlevs.

Rätten att klaga till FN

Colombia har inte ratificerat barnkonventionens tredje protokoll som tillåter barn att klaga om deras rättigheter kränks.

Colombia har en stående inbjudan till FN:s specialrapportörer och uppfyller sina åtaganden när det gäller rapportering till FN:s konventionskommittéer. Colombia anser därmed att det vore positivt att inrätta en specialrapportör för barn på flykts rättigheter.

ETIOPIEN

Etiopien är en federal republik i Afrika. Huvudstaden heter Addis Abeba och den totala befolkningen är ungefär 120 miljoner. UNHCR beräknar att cirka 823 000 människor på flykt finns i landet, vilket utgör ungefär 0,7 procent av det totala antalet människor som befinner sig i landet. Etiopien är ett av de länder i Afrika som har störst antal människor på flykt och asylsökande.

Tips till förhandlingarna

Etiopien är ett väldigt fattigt land i jämförelse med de övriga länderna i rollspelet. Detta kan poängteras om ni får kritik, och ni kan med fördel föreslå att de rikare länderna bör bistå de fattiga ekonomiskt för att klara av flyktingmottagandet bättre.

Som Etiopien kan ni samarbeta med Tanzania för att driva frågan om att rika länder bör bistå fattigare ekonomiskt för att klara av flyktingmottagandet. I frågan om SRHR för unga har ni liknande ståndpunkter som Thailand, Ryssland och Libanon. I frågan om rätt att klaga till FN kan ni med fördel samarbeta med USA och Venezuela.

Familjeåterförening

Etiopien anser att familjer på flykt ska kunna återförenas. År 2019 antog landet en ny lag, som säkerställer familjeåterförening genom att låta en familjemedlem till en asylsökande få komma till

landet och ta del av de rättigheter och privilegier som lagen erbjuder. ARRA (administrationen för flyktingar och återvändande) har en särskild avdelning som hjälper ensamkommande barn med familjespårning och återförening i samarbete med olika civilsamhällesorganisationer.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Etiopien arbetar med att förbättra tillämpningen av SRHR i landet, men det måste också tas hänsyn till att det tar sin tid. Etiopien har till exempel antagit en strategi för att minska sexuellt våld mot flickor i skolan, men har ingen omfattande lag som förbjuder könsbaserat våld. Preventivmedel är något som bör vara tillgängligt främst till gifta par och inte till icke-gifta barn eller icke-gifta kvinnor eftersom dessa inte bör ägna sig åt sexuella aktiviteter enligt Etiopien. Aborter bör endast tillåtas om graviditeten kan skada kvinnans psykiska eller fysiska hälsa, om fostret inte anses livsdugligt eller om graviditeten är en följd av

våldtäkt eller incest. Det bör inte godkännas endast för att kvinnan vill det. Etiopien anser att kvinnor på flykt inte ska diskrimineras och ska skyddas från våld.

Rätten att klaga till FN

Etiopien har inte ratificerat barnkonventionens tredje protokoll som tillåter barn att klaga om deras rättigheter under konventionen kränkts. Etiopien har inte en stående inbjudan till FN:s specialrapportörer och ingen specialrapportör har besökt landet sedan 2006. Etiopien anser inte heller att det ska inrättas en specialrapportör om barn på flykts rättigheter.

EU

EU är ingen enskild stat, utan en överstatlig europeisk union med 27 medlemsstater som alla är demokratier. Antal invånare i EU är ungefär 447 miljoner, vilket kan jämföras med Europas totala befolkning på 746 miljoner. European Council on Refugees and Exiles beräknar att ungefär 1,5 miljoner människor på flykt befinner sig i EU:s medlemsländer, vilket motsvarar ungefär 0,3 procent av den totala befolkningen.

Tips till förhandlingarna

EU har en stark internationell röst eftersom många länder är medlemmar, vilket kan nyttjas i förhandlingarna. Ni kan med fördel samarbeta med USA, tillsammans kan ni få en mycket stark position då ni har liknande ståndpunkter i flera frågor. I frågan om familjeåterförening kan ni även samarbeta med Colombia. I FN-sammanhang är det mycket vanligt att EU:s länder agerar gemensamt även om varje land alltid röstar för sig. I rollspelet har EU en gemensam röst för att inte dominera vid voteringen. Ni håller inte med Kina och Ryssland om att mänskliga rättigheter är enskilda länders angelägenheter, utan tycker det är något som måste införas i alla länder och sedan behöver bevakas via det internationella samfundet.

Var beredda på att få kritik för att EU:s länder inte lyckas enas om hur de ska fördela och ta emot det stora antalet människor på flykt som söker skydd i EU. Flera länder i EU har i stället själva beslutat om att hindra människor på flykt att komma in, och argumenterar för att detta är nödvändigt för att de sociala myndigheterna i landet ska klara av situationen. En del EU-länder menar även att de måste kunna sätta ett tak för hur många människor på flykt de ska behöva ta emot om de ska klara av att garantera rättssäkra asylprocesser och att kunna erbjuda boende, utbildning, vård och jobb till

människor på flykt. Om ni får kritik för detta kan ni argumentera för att många EU-länder har haft ett högt flyktmottagande under en lång tid.

Den europeiska unionen är med andra ord långt ifrån enig om hur människor på flykt ska tas emot. Men ni som representerar EU kan ändå driva en tydlig humanitär linje där ni starkt förespråkar åtgärder för att skydda barn på flykt, inte minst satsningar på SRHR. Samtliga EU-länder har skrivit under FN:s barnkonvention. Sedan 2009 är skyddet av barnets rättigheter ett uttalat mål för EU. På samma sätt säger EU:s rättighetsstadgar att alla barn har rätt till skydd, omvårdnad och utbildning. När EU-rätten tillämpas ska barnets rättigheter respekteras.

Familjeåterförening

EU anser att familjeåterförening är mycket viktigt, inte minst för barn på flykt. Rätt till återförening gäller dock bara för de närmaste familjemedlemmarna, det vill säga föräldrar, partners och barn. När det gäller andra familjemedlemmar får varje enskilt land ta ett beslut i frågan.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

EU anser att SRHR är mycket viktigt. Det är särskilt viktigt att göra insatser för att skydda utsatta grupper, såsom barn på flykt. Det innebär satsningar på sexualundervisning, preventivmedel och vård för

flickor, kvinnor och spädbarn före, under och efter graviditeten. Medlemsländerna i EU skulle också godkänna abort på flera grunder, även om det finns stora variationer mellan de olika medlemmarna. Polen är ett land inom EU som tagit emot många människor på flykt, men där flickors och kvinnors rätt till SRHR på många områden är bristfällig.

Rätten att klaga till FN

I februari 2023 har 16 av EU:s medlemsländer ratificerat barnkonventionens tredje protokoll som tillåter barn att klaga om deras rättigheter under konventionen kränkts. Dessa är: Belgien, Cypern, Danmark, Finland, Frankrike, Litauen, Irland, Italien, Kroatien, Luxemburg, Portugal, Slovakien, Slovenien, Spanien, Tjeckien och Tyskland. Utöver dessa har fyra EU-medlemmar skrivit under men ännu inte ratificerat protokollet: Malta, Polen, Rumänien, och Österrike. Som EU:s representant kan ni försiktigt förespråka att fler länder bör skriva under.

EU menar att man bör införa en specialrapportör för barn på flykt, bland annat för att ge barn ökade möjligheter att klaga då deras rättigheter kränkts. Proceduren som den ser ut nu med det tredje protokollet menar EU är för byråkratisk, vilket gör att många klagomål inte kommer fram.

KINA

Kina är en republik i Asien. Huvudstaden heter Peking och den totala befolkningen uppskattas till 1,4 miljarder människor. UNHCR beräknar att drygt 303 000 människor på flykt befinner sig i Kina, vilket utgör ungefär 0.02 procent av det totala antalet människor som befinner sig i landet. Av dessa 303 000 är nästan alla relativt integrerade indokinesiska människor på flykt som kom till Kina på 1970-talet. Övriga människor på flykt uppgår endast till ca 340 personer.

Tips till förhandlingarna

Kina menar att den territoriella integriteten och länders suveränitet är en grundbult i det internationella samspelet. Kina menar att man alltid ska respektera andra länders interna angelägenheter och är därför mycket försiktiga när det gäller att diskutera mänskliga rättigheter. Detta är en viktig ståndpunkt för er och ert utgångsläge i förhandlingarna. För att få stöd för detta kan ni med fördel samarbeta med Ryssland som har en liknande inställning.

Kinas utveckling har gått fort de senaste åren. Landet är en stormakt vilket ger tyngd i internationella förhandlingar. Kina har dessutom vetorätt i säkerhetsrådet och den största befolkningen i världen. Använd er maktposition inom det internationella samfundet för att styra förhandlingarna i den riktning som är mest fördelaktig för er.

Kina kan få kritik för att de inte erkänner ensamkommande barn från Nordkorea som

människor på flykt och att de därför skickar tillbaka dessa barn till Nordkorea där de riskerar att råka mycket illa ut. Kinas argument för detta är att personer som kommer från Nordkorea är ekonomiska migranter som illegalt tar sig in i Kina, och därmed inte definieras som människor på flykt.

Familjeåterförening

Kinas åsikter om anhöriginvandring är strikta. Det finns två olika typer av visum som går att ansöka om i landet för att återförenas med sin familj. Det krävs däremot att den del av familjen som befinner sig i Kina är kinesiska medborgare eller har permanent uppehållstillstånd i landet, något som är nästintill omöjligt att få för nyanlända människor på flykt. Kina anser att barn ska kunna återförenas med sina familjer, men vill hellre skicka ensamkommande barn till det land där föräldrarna befinner sig än att låta familjen komma till Kina via anhöriginvandring.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

I Kina ges möjlighet till reproduktiva rättigheter och till exempel preventivmedel främst till gifta

par eftersom det enligt Kina endast är de som bör ha sex. Kina har dock lanserat ett program för att lära unga mer om hiv/aids eftersom det är mycket olyckligt att så många unga drabbas. Likaså anser Kina att barn på flykt bör lära sig om hiv/aids, men preventivmedel och sexualundervisning är inte av lika hög prioritet. Kina har också minskat mödradödligheten i landet från 1990-talet fram till i dag.

Rätten att klaga till FN

Kina har inte ratificerat barnkonventionens tredje protokoll som tillåter barn att klaga om deras rättigheter kränkts.

Kinas syn på specialrapportörer är att de ofta granskar fattiga länder i större utsträckning än rika. Kina är därför emot att införa en specialrapportör för barn på flykt.

LIBANON

Libanon är en republik i Mellanöstern. Huvudstaden heter Beirut och den totala befolkningen är ungefär 5,6 miljoner. Trots att landet är relativt litet beräknar UNHCR att Libanon tagit emot 1,5 miljoner människor på flykt, de flesta från Syrien. Människorna på flykt från Syrien utgör cirka 20 procent av det totala antalet människor som befinner sig i landet.

Tips till förhandlingarna

Libanon är den stat i förhandlingarna som tagit emot flest människor på flykt i förhållande till sin befolkning. Se till att använda detta – det kan ge er ett stort moraliskt överläge eftersom många rikare stater har tagit emot betydligt färre människor på flykt. I frågan om SRHR för unga kan ni samarbeta med Tanzania, Colombia och Etiopien. I frågan om rätt att klaga till FN kan ni samarbeta med Thailand. Libanon har inte skrivit under eller ratificerat flyktingkonventionen, vilket kan leda till att ni kritiserar av andra stater. Dock kan ni argumentera för att Libanon har tagit emot väldigt många människor på flykt ändå, och att ni ändå i praktiken följer flyktingkonventionen. Flyktingkonventionen syftar mycket till att reglera vem som erkänns som flykting, och Libanon har erkänt de som anlänt till landet som flyktingar.

Familjeåterförening

Att Libanon tagit emot så många människor på flykt i förhållande till sin befolkningsmängd medför ett hårt tryck på myndigheter och välfärden i landet. Libanon anser att barn på flykt ska ha rätt att återförenas med sin familj. Libanon behöver hjälp med att utarbeta ett system för hur familjeåterföreningen ska gå till med den mängd människor på flykt som nu befinner sig i landet. De behöver även ekonomiskt stöd för att finansiera detta.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

I Libanon är det problematiskt med ungas SRHR eftersom det, på grund av kultur och tradition, är tabu och svårt att prata om. Detta är något som först blir aktuellt i vuxen ålder. Libanon anser att barn inte bör ha tillgång till preventivmedel eller sexualundervisning, eftersom de ändå inte ska ägna

sig åt sexuella aktiviteter. Libanons lagstiftning är också väldigt restriktiv gällande abort, som endast får utföras om moderns liv är i fara på grund av graviditeten. Libanon erkänner vissa problem med sexuellt våld, delvis på grund av att lagstiftningen inte är tillräckligt stark. Libanon anser att det inom äktenskap finns en rättighet till sexuella aktiviteter och att det därför inte går att tala om våldtäkt inom äktenskapet. Landet har ändå antagit en lag mot våld inom äktenskapet. Barnnäktenskap är mycket vanligt, framförallt bland syriska barn på flykt i Libanon.

Rätten att klaga till FN

Libanon har inte ratificerat barnkonventionens tredje protokoll som tillåter barn att klaga om deras rättigheter kränkts.

Libanon har en stående inbjudan till FN:s specialrapportörer. Libanon menar att man kan inrätta en specialrapportör för barn på flykt, om alla länder granskas och inte enbart de fattigare länderna.

RYSSLAND

Ryssland är en republik som ligger i Asien och i Europa. Huvudstaden heter Moskva och den totala befolkningen är ungefär 143 miljoner. UNHCR beräknar att cirka 315 000 människor på flykt befinner sig i Ryssland, vilket utgör 0,2 procent av det totala antalet människor som befinner sig i landet.

Tips till förhandlingarna

Ryssland anser att mänskliga rättigheter främst är något som suveräna stater ska arbeta med på egen hand på det sätt som passar deras stat bäst. Det kan vara relevant och viktigt att följa upp hur länder följer sina internationella åtaganden men varje land ska sköta sina egna inre angelägenheter. Ryssland menar att det är viktigt att ta hänsyn till traditionella, kulturella, historiska eller religiösa olikheter i länder, eftersom dessa olikheter kan påverka arbetet med mänskliga rättigheter. Ryssland är också starka förespråkare att kärnfamiljen ska värnas och att stater inte ska lägga sig i familjeangelägenheter.

Som Ryssland har ni en viktig maktposition då ni är ett stort land som dessutom har vetorätt i säkerhetsrådet. Ni kommer inte vika er för andra länders åsikter. Det är fördelaktigt för er att gå samman med Kina då de delar era åsikter om att arbetet med mänskliga rättigheter är något som suveräna stater bör arbeta med på sitt eget sätt, utan påtryckningar utifrån. Ni kan också bilda en stark röst tillsammans som kan utmana EU och USA. I frågan om SRHR kan ni samarbeta med Tanzania, Venezuela och Etiopien.

Familjeåterförening

En person som arbetar i Ryssland och har uppehållstillstånd har tillåtelse att även ta dit sin familj. Det innebär att barn kan få komma till sina föräldrar, men inte tvärtom eftersom barn inte får arbeta. Ryssland anser att ett ensamkommande barn i första hand ska återförenas med sina föräldrar på platsen där föräldrarna är.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Ryssland anser att preventivmedel och familjeplanering är viktigt för unga vuxna, men långt ifrån alla har tillgång till det och det ska inte finnas tillgängligt för barn. Likaså menar de att sexualundervisning inte är något unga ska ha tillgång till, eftersom det är relevant först i vuxen ålder. Det är inte olagligt med sexuellt våld i Ryssland om kvinnan är gift med mannen och även om åldern för att gifta sig är 18 år i Ryssland finns det sätt att komma runt det och gifta sig när man är 16 år med tillstånd från sin kommun. Ryssland har ett vårdprogram för gravida kvinnor där test för hiv/aids ingår på en frivillig basis både för kvinnan, spädbarnet och mannen. Aborter är tillåtna på alla grunder, även om det enbart handlar om att flickan

eller kvinnan själv önskar det. Ryssland anser att barn på flykt ska ha tillgång till de livsavgörande delarna av SRHR för unga som till exempel mödravård och behandling för sexuellt överförbara sjukdomar. Det finns ingen lagstiftning som förbjuder homosexualitet i Ryssland, men diskriminering på grund av sexuell läggning är vanligt förekommande och det är olagligt att införa personer under 18 år "främja icke traditionella sexuella läggningar".

Rätten att klaga till FN

Ryssland har inte ratificerat barnkonventionens tredje protokoll som tillåter barn att klaga om deras rättigheter kränks.

Ryssland har inte en stående inbjudan till FN:s specialrapportörer, men de samarbetar oftast med dem och menar att det kan vara positivt att inrätta en specialrapportör för barn på flykt. Dock måste det vara klart att rekommendationerna från en eventuell specialrapportör inte är lagligt bindande utan bara just rekommendationer.

TANZANIA

Tanzania är en republik i Afrika. Huvudstaden heter Dodoma och den totala befolkningen är ungefär 63 miljoner. UNHCR beräknar att ungefär 248 000 människor på flykt befinner sig i landet, vilket utgör ungefär 0,4 procent av det totala antalet människor som befinner sig i landet.

Tips till förhandlingarna

Tanzania är ett av de fattigaste länderna i rollspelet och detta kan ni använda er av i förhandlingarna. Ni kan poängtera att det är en omöjlighet för Tanzania att införa samma åtgärder som de rikare länderna eftersom ni saknar resurser för det. Ett tips är att kräva att rikare länder hjälper fattigare länder med ekonomiskt bistånd för att underlätta flyktingmottagandet.

Ni kan med fördel samarbeta med Etiopien för att uppmana de rikare länderna att ge er ekonomiskt bistånd för att klara av flyktingmottagandet. Ni har även liknande ståndpunkter i flera frågor. I frågan om SRHR för unga kan ni även samarbeta med Colombia, Libanon och Etiopien.

När det kommer till familjeåterförening ska ni inte vara rädda för att föreslå kreativa lösningar med hänvisning till landets egna metoder och riktlinjer för familjesparning. Tack vare bistånd och stöd från internationella organisationer har Tanzanias flyktingmottagande kunnat stärkas. Det kan användas som ett argument för mer bistånd.

Familjeåterförening

Tanzania anser att barn på flykt ska ha rätt att återförenas med sin familj. Landet har nationella riktlinjer för hur man bör arbeta med barn som skiljts från sin familj och stötta dem i att hitta sin familj eller en ny familj för att kunna säkerställa långsiktig trygghet och omsorg för barnet. I dessa riktlinjer ingår barn på flykt. En vanlig orsak till att barn skiljs från sina familjer är fattigdom.

I Tanzania har man provat innovativa metoder för att vuxna och barn på flykt ska kunna hitta sina familjer. Bland annat används en app, utvecklad av Unicef, för att hjälpa till att återföre barn och deras familjer, samt att registrera andra barn i riskzonen, med hjälp av en mobil eller surfplatta.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Det finns lagstiftning som ska se till att barn och unga får sexualundervisning men den efterföljs inte till fullo av alla skolor i landet. Långt ifrån alla av landets flickor och kvinnor (15–49 år) använder preventivmedel men landets abortlagstiftning är restriktiv. Abort får endast utföras om det är

nödvändigt då en graviditet kan skada kvinnans liv eller fysiska och psykiska hälsa. Tanzania anser att detsamma ska gälla barn på flykt. Många flickor gifter sig före 18 års ålder trots att den officiella åldern för äktenskap är 18 år. Men man kan komma runt det med ett tillstånd från sina föräldrar. Det är vanligt med tonårsgraviditeter i Tanzania. Det är inte olagligt med sexuellt våld eller våld i hemmet kvinnan är gift med mannen. Det är olagligt i Tanzania att ha en samkönad relation.

Rätten att klaga till FN

Tanzania har inte ratificerat barnkonventionens tredje protokoll som tillåter barn att klaga om deras rättigheter kränkts.

Tanzania har inte en stående inbjudan till FN:s specialrapportörer och brister ibland med att rapportera till FN:s konventionskommittéer. De är inte helt övertygade om att inrättandet av en specialrapportör för barn på flykt är en bra idé men har ingen stark åsikt i frågan.

THAILAND

Thailand är en monarki i Asien. Huvudstaden heter Bangkok och den totala befolkningen är cirka 71 miljoner. UNHCR beräknar att ungefär 110 000 människor på flykt befinner sig i landet, vilket utgör ungefär 0,1 procent av det totala antalet människor som befinner sig i landet. Dessa är i huvudsak människor på flykt från Myanmar.

Tips till förhandlingarna

Thailand har inte skrivit under eller ratificerat flyktingkonventionen. Thailand argumenterar för att de människor på flykt som befinner sig i flyktingläger ska erkännas som flyktingar. Men de som själva lämnar dessa läger för att ta sig in i landet anses vara illegala invandrare.

Thailand har reserverat sig mot artikel 22 i barnkonventionen som ger särskilt skydd till barn på flykt. De anser att artikeln inte är förenlig med deras lagar, som till exempel att människor på flykt utanför flyktinglägren betraktas som illegala invandrare. Som Thailand kan ni med fördel gå samman med Australien, eftersom ni har liknande ståndpunkter i flera frågor. I frågan om SRHR för unga har ni även liknande ståndpunkter som Etiopien och Colombia. I frågan om rätt att klaga till FN kan ni samarbeta med Libanon.

Familjeåterförening

Thailand menar att de länge tagit ett stort ansvar för många människor på flykt via till exempel landets flyktingläger. Thailändska lagar för skydd av barn gäller inte bara thailändska barn utan alla barn. Men

människor på flykt och människor som söker asyl i Thailand har begränsad tillgång till samhället, så som humanitärt stöd, skydd och försörjning, även om det finns undantag för just barn. Thailand har historiskt fått kritik för att frihetsberöva människor, inklusive barn, på flykt under långa perioder. Landet har dock tagit steg på senare år mot att framförallt barn på flykt inte ska frihetsberövas, det ska i så fall vara den sista utvägen. Frihetsberövade barn på flykt har till exempel istället placerats hos fosterfamiljer, men alternativen utöver att frihetsberövas är fortfarande få. Här finns projekt tillsammans med till exempel UNHCR för att hitta nya alternativ till att frihetsberövas. Thailand saknar ett väl fungerande och etablerat system för att återförening familjer med varandra. Landet vill helst att de människor som befinner sig på flykt ska återvända till sina ursprungsländer och återförenas med sina familjer där.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

I Thailand har man lyckats bättre än många andra länder i regionen med att erbjuda unga SRHR-tjänster. De flesta barnafödslar sker med kunnig sjukvårdspersonal och de har en förhållandevis

hög tillgång till preventivmedel. Thailand anser att detta är viktigt, men ser det inte som högsta prioritet att tillmötesgå barn på flykts behov av just detta. De anser att mat, utbildning och tak över huvudet är viktigare. Thailand har trots det fått kritik för att frihetsberöva barn på flykt och placera dem utan deras föräldrar med andra vuxna, med risk för att utsättas för sexuellt våld. Abort bör enligt Thailand endast utföras vid våldtäkt eller för att skydda kvinnans fysiska och psykiska hälsa. Abort på andra grunder anser landet bör vara straffbart för både kvinnan och personen som utför aborten. Med tillåtelse från föräldrar kan man gifta sig från 17 års ålder och med tillåtelse från domstol finns möjligheter att gifta sig tidigare än så, många kvinnor har gift sig innan de fyllt 18 år.

Rätten att klaga till FN

Thailand har ratificerat barnkonventionens tredje protokoll som tillåter barn att klaga om deras rättigheter kränkts.

Thailand har en stående inbjudan till FN:s specialrapportörer. Thailand anser att en specialrapportör för barn på flykt är en bra idé om den granskar rika och fattiga länder likvärdigt.

USA

USA är en republik i Nordamerika. Huvudstaden heter Washington DC och den totala befolkningen är ungefär 332 miljoner. I över 75 år har USA tagit emot migranter som enligt internationell lag skulle definieras som flyktingar och de uppskattas sammanlagt ha tagit emot över tre miljoner människor på flykt de senaste fyra decennierna.

Tips till förhandlingarna

USA är en av världens mäktigaste stormakter och har även vetorätt i säkerhetsrådet. USA har en väldigt viktig position inom det internationella samfundet och är också det land som betalar mest till FN:s budget. Använd er av denna maktposition i förhandlingarna. Ni kan med fördel gå samman med EU då många av era ståndpunkter överensstämmer med varandra, dock inte i frågan om rätt att klaga till FN. I den frågan har ni, Venezuela och Etiopien liknande åsikter.

Var beredda på att möta kritik för att USA är det enda land som inte ratificerat barnkonventionen. USA förklarar detta med att processen för att ratificera en konvention tar lång tid, och de vill se till att de kan föra in konventionen i lagstiftningen innan de ratificerar. Med andra ord vill de först se till att nationella lagar är förenliga med konventionen för att kunna leva upp till sitt åtagande. Dessutom menar USA att de skyddar barns rättigheter även om de inte ratificerat konventionen.

Familjeåterförening

Det finns ett antal olika processer för familjeåterförening tillgängliga som den som kommer

till USA som person på flykt eller har beviljats asyl i landet kan vara berättigad att ansöka om. De olika processerna har olika krav på vem som är berättigad att ansöka, vilka anhöriga du kan ansöka om, samt hur du lämnar in själva ansökan. I allmänhet är människor på flykt i USA dock endast berättigade att ansöka om de närmaste familjemedlemmarna, vilket enligt amerikansk lag är make eller maka, förälder till den som ansöker eller barn till den som ansöker. För att betraktas som ett barn måste personen vara under 21 år och ogift. Inga andra familjemedlemmar som syskon, kusiner eller vuxna barn är berättigade till familjeåterförening i landet. Människor på flykt och asylsökande uppmuntras dessutom i allmänhet att arbeta tillsammans med en advokat eller en migrationsbyrå i dessa processer, något som kan kosta mycket pengar.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

USA anser att sexualundervisning är otroligt viktigt för att förhindra spridningen av hiv/aids och andra sexuellt överförbara sjukdomar samt för att förhindra oönskade graviditeter. Det finns dock ingen nationell standard för sexualundervisning och tillgången varierar mellan olika delar av landet. De menar att barn på flykt ska ha tillgång till preventivmedel samt

familjeplanering. På så vis kan oönskade graviditeter förhindras. År 2022 beslutade USA:s högsta domstol att ta bort den grundlagsenliga rätten till abort som funnits sen 1976, det så kallade Roe v. Wade-fallet. Abort är lagligt i vissa delstater men inte i alla, sedan 2022 har allt fler stater förbjudit eller begränsat rätten till abort. Sexuellt och könsbaserat våld är något USA ser väldigt allvarligt på och de vill gärna samarbeta med andra länder för att försöka stoppa det över hela världen.

Rätten att klaga till FN

USA är det enda land i världen som inte ratificerat barnkonventionen. Därmed har de inte heller skrivit under barnkonventionens tredje protokoll som låter barn klaga om deras rättigheter under konventionen kränkts.

USA har en stående inbjudan till FN:s specialrapportörer. Däremot har ingen specialrapportör för migranternas rättigheter besökt landet sedan 2008.

VENEZUELA

Venezuela, som formellt heter Bolivarianska republiken Venezuela, är en stat i norra Sydamerika. Huvudstaden är Caracas och den totala befolkningen är ungefär 28 miljoner. Sedan 2014 har över sju miljoner venezuelaner lämnat landet på grund av hyperinflation och politiskt förtryck. Situationen beräknas vara den största migrantkrisen i modern amerikansk historia. I oktober 2022 hade åtminstone 4,3 miljoner människor flytt från Venezuela. UNHCR har inte gått ut med hur många människor på flykt från Venezuela som befinner sig i landet och det är därför oklart hur många procent av det totala invånarantalet som utgörs av människor på flykt.

Tips till förhandlingarna

Eftersom Venezuela skrivit under en resolution om familjeåterförening och att skydda ensamkommande barn kan det användas som argument för att få fler länder att prioritera insatser för flyktingmottagande och familjeåterförening. Där kan ni med fördel samarbeta med Australien och Colombia, som också har skrivit under resolutionen.

Försök styra in diskussionen på familjeåterförening istället för SRHR, eftersom ni kan få kritik för er politik på det området. I SRHR-frågor har ni liknande åsikter som Colombia, Tanzania, Etiopien, Ryssland och Libanon. När det kommer till rätten att klaga till FN har ni en liknande hållning som Etiopien och USA.

Familjeåterförening

Miljoner människor har flytt från Venezuela. Därför finns mest uppgifter om situationen för människor

på flykt från Venezuela till något av grannländerna och mindre om människor på flykt inom eller till Venezuela. I mars 2022 skrev Venezuela under resolutionen "Rights of the child: Realizing the rights of the child and family reunification". Där trycker de på vikten av att alla ensamkommande barn, samt barn som skiljts från sina föräldrar bör ha tillgång till en familjeåterförening. I resolutionen uttrycks en djup oro över att miljoner barn världen över tvingas växa upp utan föräldrar och bekräftar därmed behovet av att ta itu med de grundläggande orsakerna till familjeseparation, där en stor vikt läggs vid att visa stöd för alla barn och deras familjer genom nödvändigt skydd.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Venezuela har en av Latinamerikas mest restriktiva abortlagar. Det är endast lagligt att göra abort i fall där kvinnans liv är i fara. Preventivmedel betraktas av många som en lyxvara som kan kosta

mycket mer än den genomsnittliga månadslönen. Dessutom är preventivmedel så som kondomer och till exempel bindor svåra att få tag på. Många i Venezuela lever i extrem fattigdom och många tvingas på flykt. Flickors och ungas hälsa påverkas oproportionerligt mycket av krisen. Det är vanligt med tonårsgraviteter, mer vanligt än snittet i Latinamerika och det är lagligt att gifta sig från 16 års ålder i Venezuela med föräldrarnas tillåtelse. Det leder i sin tur till högre mödradödlighet, där en del av fallen kan bero på osäkra aborter. Många flickor tvingas fly eller flytta tillfälligt till närliggande länder för att föda barn, få tillgång till säkra aborter, köpa preventivmedel eller undkomma könsbaserat våld.

Rätten att klaga till FN

Venezuela har inte ratificerat barnkonventionens tredje protokoll som tillåter barn att klaga om deras rättigheter under konventionen kränkts. Venezuela har heller ingen stående inbjudan till FN:s specialrapportörer.

